

කොවිඩ් 19 සති පාසල- 9 වන ශ්‍රේණිය- ජනවාරි තෙවන සතිය

භාග

පහත භාග සුළු කරන්න.

1. $\frac{5}{2}$ න් $\frac{1}{5}$

"න්" වෙනුවට ගුණ කිරීම යොදා ගනිමින් ගැටළුව විසඳනු ලැබේ.

$$\frac{5}{2} \times \frac{1}{5} = \frac{1}{2}$$

2. $3\frac{1}{8}$ න් $\frac{2}{5}$

පළමුව මිශ්‍ර සංඛ්‍යාව විෂම භාග කර, "න්" වෙනුවට ගුණ කිරීම යොදා ගනිමින් ගැටළුව විසඳනු ලැබේ.

$$\frac{25}{8} \times \frac{2}{5}$$

හරයේත් ලවයේත් සාධක සුළු කිරීමෙන්,

$$= \frac{25}{8} \times \frac{2}{5} = \frac{5}{4}$$

$$= 1\frac{1}{4}$$

3. සෙන්ටිමීටර් 200 න් $\frac{1}{5}$ ක් සෙන්ටිමීටර් කීයද?

$$= 200 \text{ cm} \text{ න් } \frac{1}{5}$$

$$= 200 \text{ cm} \times \frac{1}{5}$$

$$= 40 \text{ cm.}$$

මෙලෙස 3.1 අභ්‍යාසය කරන්න.

ගණිත කාර්ම කිහිපයක් ඇති ප්‍රකාශනයක් සුළු කිරීමේ දී "BODMAS" ක්‍රමය.

- පළමුව වරහන් ඉවත් කිරීම
- දෙවනුව "ත්" / බල සුළු කිරීම.
- තෙවනුව ගුණකිරීම හා බෙදීම. දෙකම යෙදී ඇති විට වමේ සිට දකුණට පිළිවෙලින් සුළු කිරීම.
- සිව්වනුව ධන හා සෘණ සුළු කිරීම. දෙකම යෙදී ඇති විට වමේ සිට දකුණට පිළිවෙලින් සුළු කිරීම.

1. $\frac{1}{2} + \frac{9}{8} \times \frac{2}{9}$

"BODMAS" ක්‍රමය අනුව පළමුව ගුණ කළ යුතු බව පැහැදිලිය.

$$= \frac{1}{2} + \frac{9}{8} \times \frac{2}{9}$$

$$= \frac{1}{2} + \frac{1}{4}$$

$$= \frac{3}{4}$$

2. $\left[\frac{1}{4} + \frac{2}{3} \right]$ න් $\frac{6}{11} \div \frac{3}{4}$ සුළු කර පිළිතුර සරලම ආකාරයෙන් දක්වන්න.

මුලින්ම වරහන් ඉවත් කිරීම.

$$= \left[\frac{11}{12} \text{ න් } \frac{6}{11} \right] \div \frac{3}{4}$$

දෙවනුව "ත්" සුළු කිරීම.

$$= \left[\frac{11}{12} \times \frac{6}{11} \right] \div \frac{3}{4}$$

$$= \frac{1}{2} \div \frac{3}{4}$$

අනතුරුව බෙදීම.

$$= \frac{1}{2} \times \frac{4}{3}$$

$$= \frac{2}{3}$$

1. පියෙක් තමා සතු ඉඩමෙන් හරි අඩක් පුතුව ද ඉතිරියෙන් $\frac{2}{3}$ ක් දියණියට ද ඉතිරි කොටස තම පරිහරණය සඳහා ද තමා ගත්තේය. පියා දියණිය සහ පුතාට දුන් ඉඩම් ප්‍රමාණය කොපමණද ?

$$\text{පුතාට ලැබුණු කොටස} = \frac{1}{2}$$

$$\text{ඉතිරිය} = \frac{1}{2}$$

$$\text{දුවට ලැබුණු කොටස} = \frac{1}{2} \text{ න් } \frac{2}{3}$$

දෙදෙනාටම දුන් කොටස් වල එකතුව

$$= \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \text{ න් } \frac{2}{3}$$

$$= \frac{1}{2} + \frac{1}{3}$$

$$= \frac{5}{6}$$

මෙලෙස 3.2 අභ්‍යාසය කරන්න